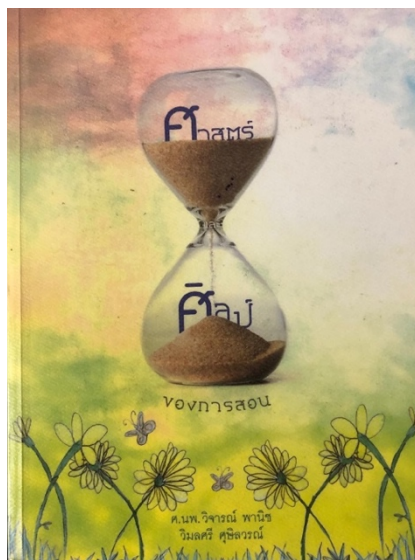

ปริทัศน์หนังสือ เรื่อง ศาสตร์และศิลป์ของการสอน

เกศณิชา อาษา¹

Ketnitcha A-Sa¹

วิจารณ์ พานิช และ วิมลศรี ศุษิลวรณ์ (แปล). 2560. *ศาสตร์และศิลป์ของการสอน*. กรุงเทพฯ: ภาพพิมพ์. 228 หน้า

ต้นฉบับหนังสือเรื่องศาสตร์และศิลป์ของการสอนของศาสตราจารย์ นายแพทย์ วิจารณ์ พานิช ที่เขียนลงในบล็อก Gotoknow ที่ละตอน จากการอ่านและตีความหนังสือ The New Art and Science of Teaching เขียนโดย Robert J. Marzano. (2017) ที่ได้ให้แนวคิดและแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นการ “คืนอำนาจการเรียนรู้ กลับไปสู่ผู้เรียน” ซึ่งเป็นแนวทางที่สอดคล้อง

กับการจัดการเรียนรู้ยุคใหม่ที่ปลูกฝังทักษะในศตวรรษ 21 ให้แก่ผู้เรียน อันจะมีผลยิ่งใหญ่ในการพัฒนาคุณภาพของพลเมืองไทยในอนาคต ซึ่งเป็นพื้นฐานสู่การพัฒนาประเทศไทย 4.0

ภายในหนังสือเล่มนี้ได้แบ่งสาระเนื้อหาออกเป็น 11 ภาค เริ่มจากภาคที่ 1 ได้นำเสนอหัวข้อการเตรียมเป้าหมายและสื่อสารการรู้คิดที่คมชัด (Learning Goal) ภาคที่ 2 การใช้การประเมิน (Using Assessment) ภาคที่ 3 การกำกับเนื้อหาของบทเรียน (Conducting Direct Instruction Lesson) ภาคที่ 4 การสร้างการปฏิบัติและการทำความเข้าใจในบทเรียนอย่างลึกซึ้ง (Conducting Practicing and Deepening Lessons) ภาคที่ 5 การสร้างบทเรียนประยุกต์ใช้ความรู้ (Conducting Knowledge Application Lessons) ภาคที่ 6 การสร้างการเรียนรู้สู่การเปลี่ยนแปลงด้วยยุทธศาสตร์ที่ปรากฏร่วมอยู่ในการเรียนรู้ทุกรูปแบบ (Using Strategies That Appear in All Types of Lessons) ภาคที่ 7 การใช้ยุทธศาสตร์สร้างพันธกิจสัมพันธ์ของนักเรียนต่อการเรียน (Using Engagement Strategies) ภาคที่ 8 การใช้กติกาและข้อพึงปฏิบัติ (Implementing Rules and Procedures) ภาคที่ 9 การสร้างความสัมพันธ์ (Building Relationships) ภาคที่ 10 การสื่อสารความคาดหวังสูง (Communicating High Expectation) และ ภาคที่ 11 เป็นหัวข้อการสร้างการเปลี่ยนแปลงในระบบ (Making System Changes)

¹ อาจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตยะลา

¹ Lecture, Dr., Faculty of Education, Thailand National Sports University Yala Campus

Corresponding Author E-mail : ketnitcha_999@hotmail.com

สาระเนื้อหาในทุกภาคของหนังสือเล่มนี้เป็นการเสนอมุมมองใหม่ในเรื่องศาสตร์และศิลป์ของการสอนที่ช่วยให้ผู้สอนเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ คือ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง (Mastery learning) ที่ผู้แปลได้ตีความและเรียบเรียงถ่ายทอดออกมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ซึ่งในแต่ละภาคมีการนำเสนอเนื้อหาออกเป็นบท ๆ ที่มีความยาวไม่เยิ่นเย้อชวนให้น่าติดตาม และอ่านต่อไปอย่างน่าสนใจ ในแต่ละบทมีการนำเสนอวิธีการจัดการเรียนรู้ คำถามเพื่อการออกแบบกระบวนการของครู พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน ตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ในบริบทของประเทศไทย ตัวอย่างการวัดและประเมินผล นอกจากนี้ ในหลายบทยังได้สอดแทรกข้อค้นพบต่าง ๆ ด้วยการยกตัวอย่างเรื่องเล่าจากห้องเรียนหรือฝ่ายวิชาการ เพื่อช่วยให้ผู้อ่านสามารถจินตนาการออกไปสู่การปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนจากหน้างานจริงได้ สุดท้ายในส่วนของภาคผนวกยังได้เพิ่มตัวอย่างการจัดการเรียนรู้แนวใหม่ของครูที่โรงเรียนเพลินพัฒนาที่ใช้ระบบพัฒนาครู โดยเน้นให้ครูพัฒนาตนเองและพัฒนาตนเอง อีกทั้งยังมี QR code สำหรับเปิด YouTube ในแต่ละเรื่องเพื่อให้ผู้อ่านได้ศึกษาต่อเพิ่มเติม

หนังสือเล่มนี้จึงเหมาะสมกับนักวิชาการ นักการศึกษา ครู อาจารย์ นิสิต นักศึกษา รวมทั้งผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการศึกษาในทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูผู้สอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานควรศึกษาเป็นแนวทางพัฒนาการสอนของตนเองได้อย่างมีแบบแผน และมีประสิทธิภาพต่อไป